

**AUTISMEFORENINGEN
I NORGE**

Kunnskapsdepartementet
Kirkegata 18
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Vårt arkiv: 2012H004-NOU2012-1
Saksbehandler: Jarle Johannessen

Oslo, 3. mai 2012

Autisme er en gjennomgripende utviklingsforstyrrelse som medfører omfattende funksjonsvansker. Vanskene griper inn i ulike livsområder og varer hele livet. Hovedvanskene er knyttet til: omfattende forståelsesvansker knyttet til språk, kommunikasjon og sosiale relasjoner, uttalte begrensninger i aktiviteter og interesser, samt særegne reaksjoner på omgivelsene.

Autismeforeningen i Norge ble stiftet i 1965 og har ca. 4.700 medlemmer. Foreningen er en sammenslutning av personer med diagnoser innen autismspekteret, foreldre og andre pårørende, fagfolk og andre interesserte.

Høringsvar vedr. NOU 2012: 1 Til barnas beste – Ny lovgivning for barnehagene

Vi viser til Kunnskapsdepartementets høringsnotat av 6. februar 2012. Autismeforeningen i Norge har enkelte kommentarer til de foreslåtte endringene, jf. nedenfor.

12.6 Samarbeid mellom barnehage og barnevern

Utvalget foreslår åpenhet, synlighet og tilgjengelighet mellom melder i barnehage og barnevern. Autismeforeningen stiller seg bak dette forslaget, men vil understreke at dette også må gjelde der barnehage stiller spørsmål om mulig gjennomgripende utviklingsforstyrrelse eller reaktiv tilknytningsforstyrrelse som fordrer tverrfaglig kompetanse for å kunne differensialdiagnostisere.

Det er lav differensialdiagnostisk kompetanse i barnevernet, og konsekvensene av feilaktig diagnostisering er alltid alvorlige, og noen ganger uoprettelige, både for barn og omsorgspersoner. Gjennomsiktighet og etterprøvnbarhet er avgjørende for å kunne forhindre og eventuelt omgjøre mangelfulle eller feilaktige diagnostiseringer.

18.2.3 Rettslige konsekvenser av å overføre opplæringsloven § 5-7 til barnehageloven **Grunnlaget for vurderingen – barnets behov i barnehagemiljøets kontekst**

Utvalget skriver at de etter en samlet vurdering av argumenter for og i mot vektlegging av barnas miljø, i grunnlaget for sakkyndig vurdering av barnets behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagen, at det skal kunne legges vekt på barnets omgivelser/miljø/kontekst ved tildeling av ressurser til spesialpedagogisk hjelp.

Autismeforeningen er sterkt uenig i en slik vurdering. Dette synes å være en innsnevring av formålet med spesialpedagogisk hjelp som neppe kan være tilsiktet: Opplæringslovens fokus på barnets utvikling synes å bli flyttet og avgrenset til barnets fungering i barnehagen. Den spesialpedagogiske innsatsens langsiktige mål, nemlig god utvikling og god fremtidig

fungering, er fraværende. Barnet synes å være kastet ut med badevannet i ønsket om effektiv samfunnsøkonomisk ressursutnyttelse og treffsikker sektorisering av den spesialpedagogiske hjelpen. Dersom omgivelser/miljø/kontekst skal kunne vektlegges vil barn med biologisk betingede utviklingsforstyrrelser, som autismespekterdiagnoser (ASD), med stor sannsynlighet ikke få den individuelt tilrettelagte spesialpedagogiske hjelpen de har behov for. Godt miljø og gode omgivelser i barnehagen kan ikke bidra til at barn med ASD får tilstrekkelig tilrettelegging i barnehagen.

18.2.4 Forslag til saksbehandlingsregler og vurderingsrutiner

Krav til forsvarlig saksbehandlingstid

Autismeforeningen er enig med utvalget om frister på saksbehandling i kommunene. Det er mange kommuner med veldig lang saksbehandling. Frist for behandling av saker kan bidra til at kommunene bemanner PPT slik at saker ikke blir liggende uten tilsyn eller behandling. Barn med ASD har behov for sammensatt utredning, og det er som regel ventetid på behandling i alle instanser. Det kan i noen tilfeller gå mer enn 9 måneder fra ønske om utredning til utredningen starter, noe som ikke er til barnets beste.

Rett for foreldre til å kreve utredning

Autismeforeningen er veldig glad for at utvalget foreslår at foreldre kan kreve at kommunen gjør de undersøkelsene som er nødvendig for å finne ut om et barn trenger spesialpedagogisk hjelp. Det er konsensus om at tiltak i tidlig alder er svært effektive for å hjelpe barn med ASD.

Personalets plikt til å vurdere om barnet kan ha behov for spesialpedagogisk hjelp

Autismeforeningen støtter utvalgets forslag om at personalet plikter å melde fra om mulig spesialpedagogiske behov.

Krav om at det utarbeides individuell tiltaksplan for spesialpedagogisk hjelp – bortfall av krav til halvårsrapport

Utvalgets forslag om en lovbestemt plikt til å lage en individuell tiltaksplan for spesialpedagogisk hjelp for alle barn som har rett til slik hjelp applauderes av Autismeforeningen.

Utvalget foreslår at kravet om halvårsrapporter bortfaller ettersom rapportering naturlig kommer inn i individuell tiltaksplan (ITP). Alle barn med ASD har behov for ITP. Dersom ITP har koordinator med tilstrekkelig kompetanse og ressurser til å sørge for at planen følges opp, stiller Autismeforeningen seg bak forslaget.

Autismeforeningen er glad for at utvalget krever at kommunen må ha et system som sikrer at den individuelle tiltaksplanen for spesialpedagogisk hjelp har en utforming som støtter opp om planens formål. Autismeforeningen mener et slikt system naturlig og med fordel kan ivaretas av kommunens koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering.

Midlertidige vedtak

Utvalget foreslår to ukers frist på å sette inn midlertidige tiltak. Autismeforeningen støtter dette ettersom det kan være svært tidkrevende å gjennomføre nødvendige undersøkelser på barn med ASD. Midlertidige tiltak kan hjelpe barn med ASD i barnehage.

Vedtak og flytting

Utvalget foreslår at ved flytting fra en kommune til en annen vil vedtak fra fraflyttede kommune bestå inntil nytt vedtak er gjort i den tilflyttede kommunen. Autismeforeningen støtter dette ettersom bortfall av /manglende kontinuitet i tiltak ofte medfører til dramatiske ferdighets- og livskvalitetsfall. Endring av rutiner er veldig vanskelig for barn med ASD og bør helst planlegges i god tid, og samordnes med deltagelse av både gamle og nye tjenesteytere. Opphør av tiltak og tjenester i forbindelse med flytting er uten unntak negativt for personer med ASD.

18.4 Individuell plan

Autismeforeningen gir sin tilslutning til utvalgets støtte til departementets forslag i Meld. St. 18 (2010-2011) om at bestemmelser om individuell plan hjemles i barnehageloven og opplæringsloven, og til utvalgets formulering: «Barnehagen skal, når det er nødvendig for å ivareta barnets behov for et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tjenestetilbud, delta i samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan hjemlet etter helselovgivningen og sosiallovgivningen.»

Vennlig hilsen

Annette Drangsholt
Leder

Åse Gårder
Daglig leder